

IZLOŽBA "Claustra - Skrivena ostavština starih Rimljana" u Muzeju Grada Rovinja

Claustra kao jedinstveni spomenik kasne antike

S otvorenja izložbe

Ova nas izložba zapravo uvodi u priču o jednom od najznačajnijih, najkompleksnijih spomenika kasne antike na području Republike Hrvatske, o vrlo prostornoj arheološkoj zoni koja se, osim u Hrvatskoj, prostire i na području susjedne Slovenije, a koja nam je iz povijesnih izvora poznatija kao "Claustra Alpium Iuliarum", objašnjava Josip Višnjić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda

ROVINJ - U Muzeju Grada Rovinja do kraja listopada gostuje izložba "Claustra - Skrivena ostavština starih Rimljana" Hrvatskog restauratorskog zavoda, a na svečanom su je otvorenju predstavili v.d. ravnateljice Muzeja Grada Rovinja, Tajana Ujčić i Josip Višnjić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda.

- Ova nas izložba zapravo uvodi u priču o jednom od najznačajnijih, najkompleksnijih spomenika kasne antike na području Republike Hrvatske, o vrlo prostornoj arheološkoj zoni koja se, osim u Hrvatskoj, prostire i na području susjedne Slovenije, a koja nam je iz povijesnih izvora poznatija kao "Claustra Alpium Iuliarum", objašnjava Višnjić.

Obrambeni sustavi

Naime, radi se o kasnorimskom obrambenom sustavu koji se sastojao od više segmenta kamenih zidina s kulama koje su se oblikom prilagođavale terenu i tako uspješno koristile njegov potencijal. Zidine su zatvarale sva predjela kojima su prolazili izuzetno važni rimski putevi prema antičkoj Italiji, dok su na najvažnijim dijelovima imali utvrde ili tvrđave.

- Spomenik je nastao krajem 3. stoljeća u vrlo turbulentnim vremenima za Rimsko Carstvo, kada se nije razmišljalo samo o obrani granica, nego se počelo razmišljati i o izgradnji obrambenih sustava unutar prostora Carstva. Dakle, Claustra je izgrađena za potrebe obrane Italije od pro-

dora barbarskih naroda, odnosno, za unutarnje sukobe, nadalje govori Višnjić.

Neki su pojedinačni zidovi bili dugački i do nekoliko kilometara, dok su u pravilu bili široki od jednog do dva metra. Najduži zid bio je takozvani Ajdovski zid (poganski zid) iznad Vrhnike, dugačak gotovo osam kilometara s čak 35 kula. Još mnogo sličnih zanimljivosti o Claustri posjetitelji mogu saznati čitajući postavljene panoe, ili pak gledajući dokumentarni film u susjed-

Dašak prošlosti

noj prostoriji, dok su pravu atrakciju na otvorenju predstavljala i dva djelatnika odjevena u rimske vojnike, sa svom pripadajućom odorom i opremom.

Inače, ova je izložba nastala u sklopu projekta "Claustra +, prekogranična destinacija kulturnog i zelenog turizma", a nastavak je ranijeg projekta koji se 2014./15. godine realizirao pod nazivom "Claustra - kameni branici Rimskog Carstva". Osnovna je ideja oba projekta, kako saznajemo, istraživanje ovog sustava koji se već godinama istražuje, ali oko njega i dalje postoji mnoštvo nepoznanica. Ipak, projektima se pokušao pronaći adekvatan način iskorištavanja tog velikog kulturno-turističkog resursa kojime raspolažu dvije države.

- Cijeli niz aktivnosti napravljen je na svim područjima, od istraživanja, gdje smo prvo primjenjivali neke suvremene metode koje su nam donijele nove spoznaje o ovome sustavu, do promocije ovog spomenika, dakle izvještavanje javnosti kroz brojna predavanja, izložbe, snimanje dokumentarnih filmova, predavanja u školama i čitav niz aktivnosti koji se odnosi na osmišljavanje kulturno-turističkog proizvoda, navodi Višnjić te naglašava kako je posebno važno osnivanje konzorcija "Claustra" u koji su uključeni svi dionici počevši od institucija, jedinica lokalne samouprave, zainteresiranih pojedinaca i gospodarskih subjekata koji djeluju uz samu Claustru, a koji bi u budućnosti trebali brinuti o tom spomeniku u vidu osmišljavanja daljnjih sadržaja i proizvoda vezanih uz njega, ističe.

Povijesna vrijednost

Važnost tog projekta očituje se upravo u tome što je prvi put ostvareno da se Claustra, koja postoji na jako širokom području, tretira kao jedinstveni spomenik, a time i sukladno s njezinom stvarnom povijesnom vrijednošću.

- Drago mi je što Muzej Grada ima priliku ugostiti izložbu Hrvatskog restauratorskog zavoda. Tako je na mala vrata jedan europski projekt ušao u naš muzej i time najavio smjer suradnje u kojemu ćemo i u budućnosti ići. Zanimljivo je što je izložba postavljena baš u ovome prostoru gdje su upravo djelatnici Hrvatskog restauratorskog zavoda pronašli barokne oslike, dok ste Višnjića imali priliku upoznati dok je u prizemlju provodio arheološka istraživanja, kazala je Tajana Ujčić.

Organizatori ove izložbe su Hrvatski restauratorski zavod, Muzej Grada Rovinja i Arheološki muzej Istre, dok je projekt realiziran između partnera iz Slovenije i Hrvatske. **Alota BRATTONI**